

תזכיר חוק

1. שם החוק המוצע

תזכיר חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' __), התש"ע-2010

2. מטרת החוק המוצע והצורך בו

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 13), התשס"ג-2003, כלל תיקונים שמטרתם הרחבת הפיקוח והבקרה על תאגידי בנקאיים, בין השאר באמצעות פיקוח על המחזיקים באמצעי שליטה או השולטים בתאגיד כאמור. הצורך בתיקונים האמורים עלה בעקבות הכוונה למכור את החזקות המדינה בבנק לאומי לישראל בע"מ באמצעות שוק ההון, ובהתאם להמלצות הוועדה בראשותו של אוהד מראני, מנכ"ל משרד האוצר דאז. התיקונים התייחסו בחלקם גם לתאגידי בנקאיים בעלי גרעין שליטה מזוהה.

במסגרת בחינה נוספת של התאמת חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות (רישוי)), למסגרת הפיקוח הנדרשת למקרה של תאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק האמור (בנק ללא גרעין שליטה מזוהה), עלה הצורך בעריכת תיקון נוסף בקשר עם אופן הצעת הדירקטורים בבנק ובחירתם כאמור, תוך איזון בין זכותם של המחזיקים באמצעי השליטה להציע מועמדים לכהונה כדירקטורים ולפעול לבחירתם לבין הרצון למנוע שליטה בפועל בתאגיד הבנקאי ללא קבלת היתר.

בנוסף להוראות אלה, מוצע לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), ואת פקודת הבנקאות, 1941, במספר עניינים נוספים.

3. עיקרי הוראות החוק המוצע

(1) מוצע לקבוע כי גם הסכמה לעניין הצבעה להפסקת כהונתו של דירקטור בתאגיד הבנקאי, ולא רק לעניין הצבעה למינויו, תהיה טעונה היתר, וכי בעל מניות רשאי יהיה להסכים עם אחר שזה יצביע בשמו בכל דרך שבעל המניות יורה לו, ללא שיהיה לאותו אחר שיקול דעת.

(2) מוצע לקבוע כי מינוי דירקטורים בידי הוועדה לשם השלמת מספרם למספר הראוי שקבע המפקח לאותו תאגיד בנקאי, ייעשה רק לאחר שנעשו שני ניסיונות שלא צלחו למנות דירקטורים.

(3) מוצע לקבוע, כי בתאגיד אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב), רשאים להציע מועמדים לכהונת דירקטור רק אלה: הוועדה, אשר תציע מועמדים כמספר המשרות הפנויות; וכן מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, וחבר מחזיקים שימנה שניים או שלושה מחזיקים, שכל אחד מהם מחזיק מעל אחוז ולא יותר משניים וחצי אחוזים, וביחד לא פחות משניים וחצי אחוזים ולא יותר מחמישה אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה (להלן – חבר מחזיקים), שיהיה רשאי לשתף פעולה רק לצורך כך. מחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה יהיה רשאי להציע מועמד אחד בלבד לכהונת דירקטור, וכל עוד מכהן דירקטור שמונה על פי הצעתו, לא יהיה רשאי להציע מועמד נוסף. האמור יחול גם לגבי חבר מחזיקים, לרבות כל חבר בחבר מחזיקים.

(4) על מועמד לכהונת דירקטור שיציע מחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה או שיציע חבר מחזיקים יחולו ההוראות החלות על דירקטור חיצוני לפי חוק החברות, לעניין איסור זיקה, בשינויים אחדים; על מועמד לכהונה שתציע הוועדה יחולו ההוראות החלות על חבר הוועדה, לעניין איסור זיקה, תנאי כשירות וסייגים לכהונה, בשינויים המחויבים.

(5) מוצע לחייב את המחזיק מעל אחוז אחד מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב) בדיווח לתאגיד הבנקאי על החזקת אמצעי שליטה, ואת התאגיד הבנקאי בדיווח על כך לציבור.

(6) מוצע לשנות את תיאורה של הוועדה שמתמנה לפי סעיף 36א לאור הרחבת תפקידיה (להלן – הוועדה), ולשנות את הרכבה, כך שבמקום ארבעה חברים, שהם אנשי משק וכלכלה או אנשי סגל במוסדות להשכלה גבוהה בתחומים הנוגעים לעניין, יכהנו בוועדה רק שני חברים כאמור, וכן יכהנו בה שני דירקטורים המכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו, ואולם חברים כאמור יכהנו רק כל עוד הם מכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד כאמור.

(7) מוצע לשנות את תנאי הכשירות החלים על חבר הוועדה, ולהחיל עליו את תנאי הכשירות המוחלים על דירקטור חיצוני בחברה ציבורית לפי סעיף 240 לחוק החברות; עוד מוצע להוסיף על האיסורים לעניין זיקה, וכן לקבוע סייגים לכהונה, כגון איסור על שר, סגן שר, חבר הכנסת, עובד המדינה, עובד של רשות שהוקמה על-פי דין או עובד בנק ישראל לכהן כחבר הוועדה.

(8) מוצע שהוועדה תקבע את סדרי עבודתה, שיאושרו בידי המפקח, וכי רוב חברי הוועדה יהיו מניין חוקי בישיבותיה, ובלבד שהרוב לא יורכב מחברי הוועדה שהם דירקטורים חיצוניים בתאגיד שהוועדה דנה בעניינו.

(9) מוצע לתקן את פקודת הבנקאות כלהלן :

(א) מוצע להרחיב את המבחנים שימשו את המפקח בעת שהוא שוקל את התאמתו של מועמד למשרה בתאגיד הבנקאי , ובמיוחד להרחיב את המבחנים שימשו אותו בבחינת מועמדים לתפקיד דירקטור . כמו כן מוצע להסמיך את המפקח לקבוע עד 7 בעלי תפקידים בכל תאגיד בנקאי , שההוראה המחייבת תאגיד בנקאי למסור הודעה מראש למפקח על מינוי של כל נושא משרה בו ולהימנע מלמנות נושא משרה כאמור אם הודיע המפקח על התנגדות ו למינוי , תחול עליהם , וכן לקבוע שההוראה תחול גם על יועץ משפטי .

(ב) מוצע לקבוע הוראות נוספות לעניין מינוי דירקטורים , כהונתם והפסקת כהונתם , שיחולו על תאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב), על אף כל הוראה אחרת בדין ובתקנונו , ובין היתר , הוראה כי הצבעה על מינוי דירקטורים תהיה רק באסיפה השנתית או באסיפה שכונסה לפי סעיף 35א ; הוראה המחייבת הודעה מקדימה על כינוס אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים ; הוראה המגבילה את תקופת כהונתו של דירקטור שאינו דירקטור חיצוני לשלוש שנים , ואת תקופת הכהונה המצטברות שלו לתשע שנים .

(01) מוצע לקבוע כי לעניין ייחוד פעולות לתאגידים בנקאיים , גם מתן אשראי לזמן קצר , ולא רק לזמן ארוך , לאדם ששמו נקב בתשקיף או לרכישת זכויותיו של תאגיד בנקאי כלפי לווים , לא ייחשב כמתן אשראי .

(11) מוצע להחליף את מנגנון ההצמדה שבח וק בנוגע להוראות בעניין בנק לקידום עסקים בעדכון על ידי נגיד בנק ישראל , באישור ועדת הכספים של הכנסת .

(21) מוצע לקבוע כי בנקים וסניפים של בנקים זרים , שאין בהם לדעת המפקח על הבנקים פעילות קמעונאית מהותית יוכלו לקחת חלק בבעלות ובניהול נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות .

4. השפעת החוק המוצע על חוקים קיימים

יתוקנו חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ופקודת הבנקאות, 1941.

5. השפעת החוק המוצע על התקן בשירות המדינה או בבנק ישראל

יידרש עובד נוסף לבנק ישראל .

6. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה או על תקציב בנק ישראל

לחוק אין השפעה על תקציב המדינה ; השפעתו על תקציב בנק ישראל מתבטאת בהוספה של עוד תקן אחד כאמור.

7. להלן נוסח החוק המוצע ודברי ההסבר

הצעת חוק הבנקאות (רישוי)(תיקון מס'...), התש"ע-2010

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי) - (1) אחרי "התחייבות חיתומית" יבוא:
"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999²;
- (2) בהגדרת "נושא משרה", במקום "כהגדרתו בפרק ד 1 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983" יבוא "כהגדרתו בחוק החברות.
2. תיקון סעיף 4 בסעיף 4(א)(1) לחוק העיקרי, במקום "לחברה שהתאגדה בישראל על פי פקודת החברות ושאינה חברה פרטית" יבוא "לחברה כהגדרתה בחוק החברות".
3. תיקון סעיף 19 בסעיף 19(ג)(2) לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במילים "הסכומים האמורים בפסקה זו" יבוא "הנגיד, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לעדכן את הסכומים האמורים בסעיף זה".
4. תיקון סעיף 21 בסעיף 21(ב) לחוק העיקרי, בפסקה (7) להגדרת "מתן אשראי", המילים "לזמן ארוך" – יימחקו.
5. תיקון סעיף 26 בסעיף 26 לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיף 233 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983" יבוא "לפי סעיף 350 לחוק החברות".
6. החלפת סעיף 27ט במקום סעיף 27ט לחוק העיקרי יבוא:
- "אי תחולה על בנק 27ט. (א) הוראות פרק זה לא יחולו על בנק, על בנק חוץ ועל ובנק חוץ מסוימים השולט באחד מהם, אם לדעת המפקח אין מתבצעת פעילות קמעונאית מהותית בסניפיו בישראל; וזאת בשים לב לתנאים שיקבע לעניינים אלה:
- (1) מספר מירבי של לקוחות הבנק או בנק החוץ בסניפיו בישראל;
- (2) סך מירבי של ההתחייבויות של הלקוחות כלפי הבנק או בנק החוץ בישראל;

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.
² ס"ח התנ"ט, עמ' 189.

(3) (א)סך מירבי של נכסי הלקוחות בישראל

המוחזקים בבנק או בבנק החוץ.

(ב) המפקח יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של בנק ישראל הודעה בדבר התנאים שקבע לענין סעיף קטן (א), וכן יפרסם באתר האינטרנט של בנק ישראל הודעה על קביעה לגבי תאגיד בנקאי לפי סעיף קטן (א) ואת הנימוקים לקביעה."

7. תיקון סעיפים 28 ו-30 בסעיפים 28(א), 30(א) ו-30(ב) לחוק העיקרי, במקום "הנגיד" יבוא "המפקח או מי שהוא הסמיך לכך מבין עובדי בנק ישראל".

8. תיקון סעיף 34 בסעיף 34 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981³ (להלן – החוק העיקרי) -

(1) בסעיף קטן (א1), אחרי "או בתאגיד החזקה בנקאית" יבוא "או להפסקת כהונתו", אחרי "לאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות" יבוא "או בהתאם להוראות סעיף 35ב(א)(2)", ובמקום "בעד מי" יבוא "ללא שיקול דעת כפי";

(2) בסעיף קטן (ב1), אחרי "לענין הצבעה למינוי דירקטור" יבוא "או להפסקת כהונתו".

9. תיקון סעיף 35א בסעיף 35א לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "בתוך שלושה חודשים ממועד מתן הוראתו" יבוא "או בתוך פרק זמן קצר יותר אם סבר ש כך נדרש, ובלבד שלא יפחת מששים ימים", והסיפה החל במילים "אלא אם כן סבר" – תימחק.

(2) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

"(ב) לא מונו בידי ה אסיפה הכללית דירקטורים כנדרש על פי הוראת המפקח כאמור בסעיף קטן (א), יורה המפקח בשנית על כינוס האסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי בתוך ששים ימים; לא מונו דירקטורים כנדרש גם לאחר הוראתו החוזרת של המפקח, תמנה הוועדה שמונתה לפי סעיף 36א (בפרק זה – הוועדה) את הדירקטורים כנדרש להשלמת מספר הדירקטורים הראוי.

(ג) תקופת הכהונה של דירקטור שמונה בידי הוועדה תהיה עד מועד האסיפה הכללית הרגילה השניה שלאחר המינוי.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232

(ד) על דירקטור שתמנה הוועדה כאמור בסעיף קטן (ב), יחולו הוראות סעיף 36ב, בשינויים המחוייבים, לרבות אי קיום זיקה גם לחבר הוועדה.".

הוספת סעיף 35ב 01. אחרי סעיף 35א לחוק העיקרי יבוא :

"הצעת מועמדים לכהונת 35ב. (א) בתאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי דירקטור בתאגיד בנקאי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב), על אף האמור בכל דין ובתקנונו , תציע אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר הוועדה באסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי מועמדים לכהונת דירקטור כמספר המשרות הפנויות ; פרט לוועדה, יהיו רשאים להציע באסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי מועמד לכהונת דירקטור רק אלה :

(1) המחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי ;

(2) שניים או שלושה מחזיקים , שכל אחד מהם מחזיק מעל אחוז אחד ולא יותר משניים וחצי אחוזים , וביחד לא פחות משניים וחצי אחוזים ולא יותר מחמישה אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי , ובלבד שיחברו יחד רק לעניין זה ולעניין ההצבעה באסיפה הכללית באותו עניין (לעניין פרק זה ופרק ד 1 – חבר מחזיקים) ;

ואולם מחזיק או חבר מחזיקים כאמור, לרבות כל חבר בחבר המחזיקים , אלא אם כן קיבלו היתר מאת הנגיד לאחר התייעצות בו ועדת הר ישיונות, יהיו רשאים להציע מועמד אחד בלבד לכהונה כאמור, ובלבד שכל עוד מכהן דירקטור שמונה על פי הצעת אותו מחזיק או חבר מחזיקים , לא יציע אותו מחזיק או חבר מחזיקים , לרבות כל חבר בחבר המחזיקים , מועמדים נוספים לכהונת דירקטור.

(ב) מועד משלוח ההצעה יהיה המועד הקובע לצורך בדיקת שיעורי החזקה של מחזיקים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) על מועמד לכהונת דירקטור שיוצע על-פי פסקאות (1) או (2) לסעיף קטן (א), יחולו הוראות לפי סעיף 240(ב) לחוק החב רות, בשינויים המחויבים, ולעניין זה ייקרא הסעיף האמור כאילו במקום "לבעל השליטה בחברה" נאמר "למי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד או לחבר בחבר מחזיקים ולנושא משרה בתאגיד", וכאילו בהגדרת "זיקה", במקום "שליטה" נאמר "החזקה של מעל שנ יים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, החזקה של חבר בחבר מחזיקים"; על אף האמור, יחולו הוראות סעיף 36(ב), בשינויים המחויבים.

(ד) על מועמד לכהונת דירקטור שתציע הוועדה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 36(ב), בשינויים המחויבים, לרבות אי קיום זיקה גם לחבר הוועדה.

תיקון סעיף 36 .11 בסעיף 36(ב) לחוק העיקרי -

(1) בפסקה (1), במקום "משניים וחצי אחוזים" יבוא "מאחוז אחד";

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) התאגיד הבנקאי או תאגיד החזקה הבנקאית, לפי העניין, ידווח במועדים הקבועים בפסקה (3) על רשימת המחזיקים כאמור בסעיף קטן (ב)(1) בדרכי הדיווח הקבועות לפי פרק ז'1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁴;"

(3) פסקה (2) – תימחק;

(4) בפסקה (3), במקום "לפי פסקה (1)" יבוא "לפי פסקאות (1) ו-(א1)".

תיקון הכותרת .21 במקום הכותרת לפרק ד1 יבוא:

לפרק ד1

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

"פרק 1ד : ועדה להצעת מועמדים לכהונת דירקטור בתאגידים בנקאיים ולמינויים".

תיקון סעיף 36א 31. בסעיף 36א לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) הנגיד ימנה ועדה להצעת מועמדים לכהונת דירקטורים בתאגידים בנקאיים ולמינויים (בפרק זה – הוועדה)";

(2) בסעיף קטן (ב) -

(א) בפסקה (1), אחרי "שופט" יבוא "בדימוס של בית המשפט העליון או של בית המשפט המחוזי";

(ב) בפסקה (2), במקום "ארבעה" יבוא "שני", ובסופה יבוא "שיציע השופט שהוצע לפי פסקה (1), בהתייעצות עם יושב ראש הרשות לניירות ערך";

(ג) בסופו יבוא :

"(3) שני דירקטורים המכהנים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעני ינו, כדירקטורים חיצוניים, כהגדרת דירקטור חיצוני בחוק החברות או בהוראות ניהול בנקאי תקין שייתן המפקח בהתאם לסמכותו מכוח סעיף 5(ג) לפקודה, לעניין דירקטוריון ; שני הדירקטורים כאמור יוצעו בידי מי שהוצעו לפי פסקאות (1) ו-(2)".

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) הוועדה היא גוף מבוקר , כמשמעותו בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה , התשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁵ .

תיקון סעיף 36ב 41. בסעיף 36ב לחוק העיקרי-

(1) במקום כותרת הסעיף יבוא "תנאי כשירות , סייגים לכהונה והגבלה לאחר סיום הכהונה";

(2) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

⁵ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

"(א) כשיר להתמנות לחבר הוועדה מי שמתקיימות לגביו ההוראות לפי סעיף 240 לחוק החברות לעניין מינוי דירקטור חיצוני, למעט הסיפה של סעיף קטן (א1)1; לעניין ההוראות לפי סעיף 240(ב) לחוק החברות, הוראות אלו יחולו בשינויים המחויבים על מינוי חבר ועדה, ולעניין זה ייקרא סעיף 240(ב) לחוק האמור כאילו במקום "לבעל השליטה בחברה" נאמר "למי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד או לחבר בחבר מחזיקים ולנושא משרה בתאגיד", וכאילו בהגדרת "זיקה", במקום "שליטה" נאמר "החזקה של מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד".

(3) בסעיף קטן (ב), אחרי "שהם שגרתיים ורגילים" יבוא "או קשרים עסקיים בין חבר הוועדה לבין מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או חבר בחבר מחזיקים, שהם שגרתיים ורגילים", ובסופו יבוא "או למי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או חבר בחבר מחזיקים, לפי העניין";

(4) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) לא ימונה ולא יכהן אדם כחבר הוועדה –

(1) מי שהוא שר, סגן שר, חבר הכנסת, ומי שהוא בעל זיקה לאישים כאמור;

(2) מי שהוא עובד המדינה, עובד של רשות שהוקמה על-פי דין או עובד בנק ישראל;

(3) מי שתלוי ועומד נגדו כתב אישום או שהורשע בעבירה שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקיד;

(4) מי שלדעת הנגיד אינו ראוי לכהן כחבר הוועדה;

(5) מי שהוא או קרובו מחזיק בשיעור של מעל אחוז אחד במניות של התאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו, של תאגיד שבשליטת תאגיד בנקאי כאמור, של תאגיד השולט בתאגיד בנקאי כאמור או של תאגיד בשליטת תאגיד השולט בתאגיד בנקאי כאמור."

(5) בסופו יבוא:

(ד) הוראות סעיף זה, למעט סעיף קטן (ב1), לא יחולו על חבר הוועדה שמונה לפי סעיף 36א(ב)(3)."

51. תיקון סעיף 36 בסעיף 36 לחוק העיקרי, במקום "יתמנה לתקופה" יבוא "יתמנה לתקופת כהונה", ובסופו יבוא "ואולם תקופת כהונתו של חבר הוועדה שמונה לפי סעיף 36א(ב)(3) תימשך רק כל עוד הוא מכהן כדירקטור חיצוני בתאגיד הבנקאי שהוועדה בעניינו."

61. תיקון סעיף 36 בסעיף 36 לחוק העיקרי -

(1) בסוף סעיף קטן (א) יבוא "ובלבד שהרוב לא יורכב מחברי הוועדה שמונו לפי סעיף 36א(ב)(3)";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הוועדה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה, לרבות את דרך בחירת הדירקטור שתמנה כאמור בסעיף 35א(ב) ואת דרך בחירת המועמד לכהונת דירקטור שתציע לאסיפה הכללית כאמור בסעיף 35ב; סדרי עבודתו ועדה יאושרו בידי המפקח."

71. ביטול סעיף 36ח בסעיף 36 לחוק העיקרי – בטל.

81. תיקון עקיף לפקודת הבנקאות בפקודת הבנקאות, 1941⁶ -

(1) בסעיף 11א -

(א) בסוף סעיף קטן (ב) יבוא "ואם כיהן המועמד בעבר כנושא משרה בתאגיד בנקאי – גם את תפקודו בתקופת כהונתו כאמור, והכל בשים לב, בין היתר, לצרכיו המיוחדים של התאגיד הבנקאי; במועמד לתפקיד דירקטור ישקול המפקח את התאמתו של המועמד לתפקיד בשים לב גם לעיסוקיו ועסקיו האחרים של המועמד, למהות זיקתו לתאגיד הבנקאי, ולהרכב הדירקטוריון מבחינת ידע וכישורים, מיומנות וניסיון המתאימים לתחומי פעולתו של התאגיד הבנקאי.";

(ב) סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) – בטלים.

(ג) בסעיף קטן (ה), במקום "השיקולים האמורים בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)" יבוא "השיקולים האמורים בסעיף קטן (ב)".

⁶ ס"ח

(ד) בסעיף קטן (ח) -

(1) בפסקה (1), במקום "ומבקר פנימי" יבוא "מבקר פנימי ויועץ משפטי", ובמקום הסיפה החל במילים "בעלי תפקידים בתאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו" יבוא "בעלי תפקידים בתאגיד הבנקאי";
(2) פסקה (2) – תימחק.

(2) בסעיף 11ג -

(א) במקום כותרת הסעיף יבוא "מינוי, כהונה והפסקת כהונה של דירקטורים".
(ב) ברישה, אחרי "לענין מינוי דירקטורים" יבוא "כהונתם והפסקת כהונתם", ובמקום "הוראה אחרת בתקנונו" יבוא "הוראה אחרת בדין ובתקנונו".
(ג) בפסקה (1), אחרי "על מינוי דירקטורים" יבוא "ועל הפסקת כהונתם", ואחרי "מועמד לכהונה" יבוא "או לכל דירקטור, לפי העניין".
(ד) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) הצבעה על מינוי דירקטורים תהיה רק באסיפה השנתית או באסיפה שכונסה לפי סעיף 35א לחוק הבנקאות (רישוי), אלא אם אישר המפקח מינוי באסיפה מיוחדת;

(ה) בפסקה (2), אחרי "רשאי להציע" יבוא "לוועדה".

(ו) בפסקה (3), במקום "פרט להצעת מועמדותו שלו לכהונת דירקטור" יבוא "למעט נושא משרה שהוא דירקטור חיצוני בתפקידו כחבר ועדה; דירקטור יהיה רשאי להציע לוועדה את מועמדותו לכהונת דירקטור".

(ז) בסופה יבוא:

- "(4) לא תזומן אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים אלא אם כן ניתנה על כך הודעה מקדימה 21 ימים לפחות לפני המועד האחרון הקבוע לפי סעיף 69 לחוק החברות לפרסום הודעה על אסיפה כללית כאמור, אשר תימסר גם לוועדה שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ולמפקח;
- (5) החלטות האסיפה הכללית על מינוי דירקטור או על הפסקת כהונתו יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה;
- (6) דירקטור שאינו דירקטור חיצוני שתקופת כהונתו הסתיימה, ובשל כך פחת מספר הדירקטורים מהמספר שקבע המפקח כמספר הראוי של דירקטורים באותו תאגיד בנקאי, רשאי להמשיך בתפקידו למשך תקופה של 6 חודשים או עד להשלמת מספר הדירקטורים למספרם הראוי כאמור, לפי המוקדם; לעניין סעיף 35א(א) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, יראו בדירקטור שכהונתו הסתיימה והמשיך בתפקידו לפי פסקה זו, כדירקטור שפסקה כהונתו; החליט הדירקטור להמשיך בתפקידו כאמור, יודיע על כך לתאגיד הבנקאי;
- (7) תקופת כהונתו של דירקטור שאינו דירקטור חיצוני לפי חוק החברות או לפי הוראות ניהול בנקאי תקין שייתן המפקח בהתאם לסמכותו מכוח סעיף 5(ג1) לפקודה, לעניין דירקטוריון, תהא לא יותר משלוש שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופות נוספות של עד שלוש שנים כל אחת, ובלבד שתקופות הכהונה המצטברות לא יעלו על תשע שנים;
- (8) עלה מספר המועמדים לכהונה כדירקטורים על מספר המשרות הפנויות לכהונה כאמור, ייבחרו המועמדים אשר זכו למרבית מקולות המשתתפים בהצבעה באסיפה הכללית;
- (9) בכפוף לאמור בפסקה (7), לא יוחלפו מעל מחצית מן הדירקטורים בכל שנה, אלא אם כן ניתן לכך אישור המפקח".

דברי הסבר

מבוא חוק הבנקאות (רישוי)(תיקון מס' 13), התשס"ג-2003, כלל תיקונים שמטרתם הרחבת הפיקוח והבקרה על תאגידי בנקאיים, בין השאר באמצעות פיקוח על המחזיקים באמצעי שליטה או השולטים בתאגיד כאמור. הצורך בתיקונים האמורים עלה בעקבות הכוונה למכור את החזקות המדינה בבנק לאומי באמצעות שוק ההון והמלצות הוועדה בראשותו של אוהד מראני, מנכ"ל משרד האוצר דאז. התיקונים התייחסו בחלקם גם לתאגידי בנקאיים בעלי גרעין שליטה מזוהה.

במסגרת בחינה נוספת של התאמת חוק הבנקאות (רישוי) למסגרת הפיקוח הנדרשת למקרה של תאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק האמור (בנק ללא גרעין שליטה מזוהה), עלה הצורך בעריכת תיקון נוסף בקשר עם אופן הצעת הדירקטורים בבנק ובחירתם כאמור, תוך איזון בין זכותם של המחזיקים באמצעי השליטה להציע מועמדים לכהונה כדירקטורים ולפעול לבחירתם לבין הרצון למנוע שליטה בפועל בתאגיד הבנקאי ללא קבלת היתר.

סעיפים 1 ו-5 סעיפים שונים בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – החוק או החוק העיקרי) מפנים לסעיפים בפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983 (להלן – פקודת החברות), שבוטלה בחלקה עם חקיקת חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות). כך, הגדרת "נושא משרה" בחוק, מפנה להגדרה שבפרק ד 1 לפקודת החברות, ובסעיף 26 לחוק יש הפנייה לסעיף 233 לפקודת החברות. מוצע לתקן את הסעיפים האמורים ולהפנות להוראות המקבילות שבחוק החברות.

סעיף 2 הסעיף מסמיך את הנגיד לתת רשיון, בתנאים הקבועים בסעיף, לחברה שהתאגדה בישראל על פי פקודת החברות ושאינה חברה פרטית. לאור חקיקת חוק החברות ושינוי הגדרת "חברה פרטית", מוצע לתקן את הסעיף ולהתאימו לסביבה המשפטית המעודכנת, כך שייקבע כי הנגיד רשאי לתת רשיון, בתנאים הקבועים בסעיף, לחברה כהגדרתה בחוק החברות, בדומה לקבוע לענין רשיון מבטח ולענין רשיון לעסוק בנייהול קופות גמל.

סעיף 3 מוצע לבטל את ההצמדה האוטומטית של הסכומים המצויינים בסעיף 19 ולקבוע מנגנון חלופי, על פיו הנגיד, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהיה רשאי לעדכן סכומים אלה.

סעיף 4 סעיף 21 לחוק קובע הוראות בדבר ייחוד פעולות לתאגידי בנקאיים, ובו נקבע כי מי שאינו תאגיד בנקאי לא יעסוק, בין היתר, בהנפקת ניירות ערך החייבת בתשקיף לפי סעיף 15 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ובמתן אשראי כאחת. מהגדרת "מתן אשראי" הוחרג, בין השאר, אשראי לזמן ארוך לאדם ששמו נקב בתשקיף או לרכישת זכויותיו של תאגיד בנקאי כלפי ל וויים. מוצע להחריג מהגדרת "מתן אשראי" גם אשראי לזמן קצר, שמקורו באגרות חוב, שבתשקיף הנפקתן לציבור צויין כי מטרת ההנפקה היא כאמור.

תיקון זה יאפשר איגוח של הלוואות בנקאיות לזמן קצר וכן הנפקת ניירות ערך מסחריים לזמן קצר,

סעיף 6 במסגרת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל , התשס"ה-2005, הוטלו איסורים ומגבלות לענין קשרי בעלות, שליטה וניהול שבין מערכת הבנקאות לבין קופות הגמל ומנהלי הקרנות להשקעות משותפות בנאמנות. מן האיסורים והמגבלות הללו הוחרגו בנקים וסניפים של בנקים זרים שאין בהם פעילות קמעונאית מהותית , כדי לאפשר להם לקחת חלק בבעלות ובניהול נכסי קופות הגמל וקרנות הנאמנות, ובכך להפחית את הריכוזיות בשוק ההון ובמערכת הבנקאות לענין זה נקבעו מגבלות כמותיות, שרירותיות במידת מה, ומוצע להמיר את המגבלות הכמותיות במגבלה איכותית, קרי – להקנות למפקח על הבנקים שיקול דעת לקבוע אם מתבצעת בסניפי הבנק בישראל פעילות קמעונאית מהותית , תוך קביעת אמות מידה , שבהן , בין היתר , עליו להתחשב. מוצע לקבוע כי המפקח יפרסם את התנאים כאמור ברשומות ובאתר האינטרנט של בנק ישראל וכן יפרסם אתר האינטרנט הודעה על קביעה כאמור ואת הנימוקים לה, לגבי תאגיד בנקאי.

סעיף 7 הסמכות להתיר פתיחת סניף של תאגיד בנקאי ולבטל היתר סניף נתונה , לפי החוק, לנגיד, וטעונה התייעצות בוועדת הרשיונות . תאגידי בנקאיים מרבים לפתוח סניפים וכן להעביר סניפים ממקום למקום. על מנת להקל על ההליך , מוצע להסמיך את המפקח או את מי שהוא יסמיך לכך ליתן היתר כאמור או לבטלו.

סעיף 8 לפי הוראות החוק, כנוסחן היום, ולאחר שהוסף סעיף קטן (א1) לסעיף 34 לחוק בתיקון מס' 13, שיתוף פעולה חד-פעמי עם אחר , שאינו שיתוף פעולה דרך קבע, אינו מחייב קבלת היתר מאת הנגיד, למעט שיתוף פעולה של מספר בעלי מניות בתאגיד בנקאי לעניין הצבעה למינוי דירקטור . הצבעה להפסקת כהונתו של דירקטור דומה , מבחינת יכולת ההשפעה המהותית של פעולה זו בתאגיד הבנקאי , להצבעה למינוי דירקטור, ועל כן מוצע שגם הסכמה לעניין הצבעה להפסקת כהונתו של דירקטור בתאגיד הבנקאי תהיה טעונה היתר. נקבע, שהוראה זו לא תחול על הסכמה בין בעל מניות בתאגיד הבנקאי לאחר, שהאחר יצביע בשמו של בעל המניות בעד מועמד שבעל המניות הורה לו. מוצע שההוראה המאפשרת הסכמה עם אחר שהאחר יצביע בשמו ומטעמו כפי שמחזיק אמצעי השליטה הורה לו , תחול לעניין כל הצבעה אפשרית – בעד או נגד מועמד שאותו בעל מניות הורה, ואף הימנעות בהצבעה למינוי או להפסקת כהונתו של דירקטור.

סעיף 9 סעיף 35 לחוק, שעניינו מינוי דירקטור במקרים מיוחדים , קובע בסעיף קטן (א), שבמקרים שבהם לא מונה דירקטור בתאגיד בנקאי או פסקה כהונתו מכל סיבה שהיא, וכתוצאה מכך פחת מספר הדירקטורים מהמספר הראוי של דירקטורים כפי שקבע המפקח לעניין אותו תאגיד בנקאי, יורה המפקח על כינוס האסיפה הכללית לצורך מינוי דירקטורים להשלמת המספר הראוי הנדרש . זאת, הואיל וניהול בנקאי תקין של תאגיד בנקאי מחייב קיומו של דירקטוריון שמספר חבריו מותאם לגודל הבנק , לאופיו ולהיקף פעילותו. יובהר, שעל אף שמוצע לקבוע בסעיף 11 לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן – הפקודה), כי דירקטור, שאינו דירקטור חיצוני , אשר תקופת כהונתו הסתיימה , ובשל כך פחת מספר הדירקטורים

מהמספר שקבע המפקח כמספר הראוי של דירקטורים באותו תאגיד בנקאי , יהיה רשאי להמשיך בתפקידו למשך תקופה של ששה חודשים או עד להשלמת מספר הדירקטורים למספר הראוי , לפי המוקדם, הרי שלעניין ההליך הקבוע בסעיף זה , יראו בדירקטור שהמשיך בתפקידו בנסיבות אלה כדירקטור שפסקה כהונתו. המשמעות היא, שעל אף שהוא ממשיך לכהן בתפקיד דירקטור, ולכאורה, יחד איתו, מספר הדירקטורים תואם את המספר הראוי, יחול ההליך המפורט בסעיף קטן (א).
סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) קובעים :

”(ב) סבר המפקח שאין להמתין למינוי הדירקטורים באסיפה הכללית כאמור בסעיף קטן (א), או נתן הוראה לכינוס האסיפה הכללית לפי הוראות אותו סעיף קטן , והאסיפה לא מינתה דירקטורים כנדרש להשלמת מספר הדירקטורים הראוי , תמנה הוועדה למינוי דירקטורים כאמור בסעיף 36א (בסעיף זה – הוועדה) את הדירקטורים כנדרש להשלמת מספר הדירקטורים הראוי ; המפקח יודיע לתאגיד הבנקאי על כך שהמינוי ייעשה בידי הוועדה.

(ג) דירקטור שמונה בידי הוועדה יכהן עד האסיפה הכללית הרגילה השניה שלאחר המינוי.”
מוצע להחליפם. במקום הוראות סעיף קטן (ב) כאמור, מוצע לקבוע כי היה ו באסיפה הכללית שהמפקח הורה לכנסה כאמור בסעיף קטן (א), לא מונו דירקטורים להשלמת המספר הראוי הנדרש, יורה המפקח בשנית על כינוס האסיפה הכללית בתוך ששים ימים ; אם גם לאחר הוראתו הנוספת של המפקח לא מונו דירקטורים כאמור, רק אז ימונו הדירקטורים בידי הוועדה שמונתה לפי סעיף 36א לחוק. מוצע להחליף את סעיף קטן (ג) מסיבות של דיוק בניסוח בלבד . בסעיף קטן (ד) מוצע להחיל על דירקטור שתמנה הוועדה, את ההוראות החלות על חבר הוועדה, בשינויים המחויבים. המשמעות היא, שיחולו עליו גם תנאי כשירות, גם איסור על זיקה וגם סייגים למינוי , כמפורט בסעיף 36ב המוצע. בנוסף לאיסור על זיקות המפורטות באותו סעיף, מוצע לאסור אף זיקה לחבר הוועדה.

סעיף 10 בתאגיד בנקאי שכל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק, עלול להיווצר מצב שבו יהיה קושי למנות דירקטורים באסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי בשל ריבוי בעלי מניות, המחזיקים, כל אחד מהם, שיעור החזקות קטן. מוצע להוסיף את סעיף 35 לחוק, לעניין הצעת מועמדים לכהונת דירקטור בתאגיד כאמור. מוצע לקבוע, כי הוועדה שמונתה לפי סעיף 36א לחוק, שתפקידה למנות דירקטורים בנסיבות הקבועות בסעיף 35 לחוק, תציע לאסיפה הכללית מועמדים לכהונת דירקטור כמספר המשרות הפנויות לכהונת דירקטור , לאור אי תלותם של חברי הוועדה וכישוריהם, וראייתם הרחבה את צרכי התאגיד הבנקאי ; בנוסף לוועדה, יהיה רשאי להציע מועמד כל מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי וכן יהיו רשאים לשתף פעולה ולהציע מועמד שניים או שלושה בעלי מניות, המחזיקים כל אחד מהם מעל אחוז ולא יותר משניים וחצי אחוזים, וביחד לא פחות משניים וחצי אחוזים ולא יותר מחמישה אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה (להלן – חבר מחזיקים). יובהר, ששיתוף הפעולה יהיה רק לעניין הצעת המועמד וההצבעה על מועמדותו באסיפה הכללית. מוצע, שמחזיק או חבר מחזיקים כאמור, לרבות חבר בחבר מחזיקים, יהיו רשאים להציע מועמד אחד בלבד לכהונת דירקטור , אלא אם קיבל היתר לכך מאת הנגיד , לאחר התייעצות בוועדת הרישיונות, וכל עוד מכהן אותו מועמד, לא יהיה רשאי אותו מחזיק או חבר מחזיקים, לרבות כל חבר בחבר המחזיקים , להציע מועמד נוסף. ההצעה באה לאפשר בחירת דירקטורים מקרב מועמדים המוצעים בידי בעלי מניות, ויחד עם זאת, היא באה להגביל את כוחו של מי שמחזיק בשיעורים

כאמור.

מוצע לקבוע, כי לצורך בדיקת שיעורי החזקה של מחזיקים כאמור, המועד הקובע יהיה מועד משלוח ההצעה למועמד לכהונת דירקטור.

עוד מוצע לקבוע, כי הדרישות ממועמד לכהונת דירקטור שיציעו המחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד או חבר מחזיקים, לעניין זיקה, יהיו דומות לאלה של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות, בשינויים אחדים: בדומה להוראות החלות על דירקטור חיצוני, למועמד לא תהיה זיקה לתאגיד הבנקאי או לנושא משרה בו; בנוסף, אסור שתהיה לו זיקה לא רק למי שהציע אותו, כי אם גם לכל מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או לחבר בחבר מחזיקים. ואולם הגם, שלכאורה, אמורות לחול על דירקטור כאמור הוראות תקנות החברות לעניין עניינים שאינם מהווים זיקה, מוצע להחיל עליו את ההוראות לעניין קשרים שגרתיים ורגילים, החלות על חבר הוועדה לפי סעיף 36ב(ב) המוצע.

על מועמד לכהונת דירקטור שתציע הוועדה, מוצע להחיל את ההוראות החלות על חבר הוועדה, בשינויים המחויבים כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 2 לעניין מועמד שתציע הוועדה. במקביל מוצע לבטל את ההוראה שבסיפה לסעיף 36ח, המחילה על מועמד לכהונה דירקטור שתמנה הוועדה את תנאי הכשירות החלים על חבר הוועדה (ראו דברי ההסבר לסעיפים 9 ו-10).

סעיף 11 סעיף 36 לחוק קובע, בין היתר, כי מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב), חייב בדיווח לתאגיד הבנקאי על החזקת אמצעי השליטה האמורים בידיו. לשם יתר שקיפות בתאגיד מסוג זה, וכן על מנת שמי שרשאי ל הציע מועמד לכהונת דירקטור בתאגיד כאמור, לפי הוראת סעיף 35 המוצע, יוכל לדעת מי עוד מחזיק בשיעורים שמעל אחוז מסוג מסוים של אמצעי שליטה כך שיוכל חבור איתו לשם הצעת מועמד לכהונת דירקטור, ולשם עמידה בתנאי שבסעיף 35ב(ב) המוצע, על-פיו למועמד לא תהיה זיקה לכל מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או לחבר בחבר מחזיקים, עליו לדעת מי הם המחזיקים מעל השיעור האמור. לשם כך מוצע לתקן את פסקה (1) בסעיף 36(ב) ולחייב את המחזיק בשיעור שמעל לאחוז אחד מסוג מסוים של אמצעי שליטה בדיווח לתאגיד הבנקאי, ולמחוק בהתאם את פסקה (2). עוד מוצע להוסיף את פסקה (1א) בסעיף 36(ב), שקובעת הוראת דיווח של התאגיד הבנקאי על רשימת המחזיקים בשיעור שהוא מעל לאחוז אחד. עוד מוצע, שמועדי הדיווח הקבועים בסעיף 36(ב) (3) לחוק יחולו גם על דיווח זה.

סעיף 12 כותרת פרק ד 1 לחוק היא "ועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים". מאחר שמוצע בתיקון זה להוסיף לוועדה האמורה תפקיד נוסף – להציע מועמדים לכהונת דירקטור בנסיבות מסוימות, כאשר מדובר בתאגיד בנקאי שכל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק, מוצע לשנות את כותרת הפרק כך שתשקף את כל תפקידי הוועדה.

סעיף 13 סעיף 36א לחוק קובע את האופן שבו מתמנה הוועדה למינוי דירקטורים ואת הרכבה. לאור הרחבת תפקידיה כאמור בדברי ההסבר לסעיף 5, מוצע לתקן את תיאור הוועדה בסעיף קטן (א). מוצע בסעיף קטן (ב) לשנות את הרכב הוועדה, כך שבמקום ארבעה חברים, שהם אנשי משק וכלכלה או אנשי

סגל במוסדות להשכלה גבוהה בתחומים הנוגעים לעניין , יכהנו בוועדה רק שני חברים כאמור , שיוצעו בידי מי שהוצע כיושב ראש הוועדה, בהתייעצות עם יושב ראש הרשות לניירות ערך, וכן יכהנו בוועדה שני דירקטורים המכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו . כך תושג מעורבות מה, של אורגנים של התאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו , בהליך של מינוי הדירקטורים , כך שיילקחו בחשבון, בין שאר השיקולים בבחירת המועמדים , גם צרכי התאגיד הבנקאי מבחינת תחומי פעילותו והתמהיל המתאים של חברי הדירקטוריון.

סעיף 14 מוצע לשנות את תנאי הכשירות למינוי לחבר ועדה . החוק כנוסחו היום קובע כי כשיר להתמנות לחבר הוועדה מי שמתקיימים לגביו הוראות סעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות , התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות) , וכן תנאי הכשירות שקבע המפקח לענין מינוי דירקטורים חיצוניים בתאגידים בנקאיים. כמו כן מחיל הסעיף על מינוי חבר הוועדה את הוראות סעיפים 17 ו-17א לחוק החברות הממשלתיות . המשמעות היא , שכשיר להתמנות כחבר הוועדה תושב ישראל שמלאו לו עשרים וחמש שנים לפחות , אשר מתקיים בו אחד מאלה : הוא בעל תואר אקדמי באחד מהמקצועות המפורטים בסעיף או שהוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום הניהול העסקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי או בתפקיד בכיר כמפורט בהוראה. הוראות המפקח לענין מינוי דירקטורים חיצוניים בתאגידים בנקאיים מפנות לסעיף 240 לחוק החברות ; סעיפים 17 ו-17א לחוק החברות הממשלתיות מפרטים סייגים שבהתקיימם אין אדם כשיר להיות דירקטור והוראות בדבר פסלות לכהונה כאמור מטעמי זיקה כלכלית לחברה או לתאגיד קשור לחברה , כהגדרתו שם , או קשר אישי להנהלת החברה או להנהלת תאגיד קשור לחברה.

חלף ההוראות הקיימות , מוצע להחיל על חבר ועדה את תנאי הכשירות המוחלים על דירקטור חיצוני בחברה ציבורית לפי סעיף 240 לחוק החברות, למעט התנאי הקובע כי לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ואולם לענין הזיקה, לקבוע כי ההוראות כאמור יחולו עליו בשינויים אחדים : למועמד לא תהיה זיקה לכל מי שמחזיק מעל שניים וחצי אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, לחבר בחבר מחזיקים ולנושא משרה בתאגיד. עוד מוצע להחיל על חברי הוועדה סייגים לכהונה, בנוסף לאלה הקבועים בסעיף 240 לחוק החברות ובסעיף 36א המוצע, כך שלא ימונה ולא יכהן כחבר ועדה מי שמכהן כשר, סגן שר, חבר הכנסת, ומי שהוא בעל זיקה לאישים כאמור, או עובד המדינה, עובד של רשות שהוקמה על-פי דין או עובד בנק ישראל ; אדם שתלוי ועומד נגדו כתב אישום או שהורשע בעבירה שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקיד , מי שלדעת הנגיד אינו ראוי לכהן כחבר הוועדה , וכן מי שהוא או קרובו מחזיק בשיעור של מעל אחוז אחד במניות של התאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו, של חברה בת, חברה אם או חברה אחות של תאגיד בנקאי כאמור (להלן – ההוראות בעניין סייגים לכהונה) . לאור ההצעה לשנות את הרכב הוועדה , כך שיכהנו בה גם שני דירקטורים המכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו , ולאור תחולת הוראות סעיף 240 לחוק החברות ממילא על דירקטורים כאמור , מוצע שהוראות סעיף 36ב, למעט ההוראות בעניין סייגים לכהונה לא יחולו על חברי הוועדה כאמור.

סעיף 15 סעיף 36 לחוק עניינו תקופת כהונה של חבר הוועדה . לאור התיקון המוצע בהרכב הוועדה כך שהיא תכלול גם שני דירקטורים המכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו,

מתוך כוונה לתת יכולת השפעה גם לאורגנים של התאגיד הבנקאי עצמו, מוצע לקבוע, כי תקופת כהונתו של חבר הוועדה שהוא דירקטור חיצוני כאמור תימשך רק כל עוד הוא מכהן כדירקטור חיצוני בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו.

סעיפים 16 ו-17 סעיף 36 לחוק קובע:

"הוועדה תקבע לעצמה את דרך בחירת הדירקטור שתמנה, והוראות סעיף 36ב(א) ו-(ב) יחולו לעניין זה".

מוצע לבטל סעיף זה, שכן במקום הסיפה לסעיף, המחילה על דירקטורים שהוועדה תמנה את ההוראות בעניין תנאי הכשירות החלים על חברי הוועדה, נקבעו הוראות לעניין זה בסעיף 35א(ד) המוצע; ובמקום הרישה לסעיף הקיים, מוצע להרחיב את סעיף 36 לחוק, הן בסדרי העבודה של הוועדה, לאור הרחבת תפקידי הוועדה. מוצע שהוועדה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה, לרבות את דרך בחירת הדירקטור שתמנה ואת דרך בחירת המועמד לכהונת דירקטור שתציע לאסיפה הכללית. לעניין מנין חוקי בישיבות הוועדה, מוצע להוסיף להוראה הקיימת, הקובעת כי רוב חבר הוועדה יהיו מנין חוקי בישיבותיה, הסתייגות, על-פיה הרוב לא יורכב מחברי הוועדה שהם דירקטורים חיצוניים בתאגיד שהוועדה דנה בעניינו. מוצע שסדרי עבודת הוועדה יועברו לאישורו של המפקח.

סעיף 18

לפסקה (1)

סעיף 11א לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן – הפקודה), מטיל חובה על כל תאגיד בנקאי למסור הודעה מראש למפקח על מינוי של נושאי משרה בו, כהגדרת "נושא משרה" באותו סעיף, ולהימנע מלמנות נושא משרה כאמור אם הודיע המפקח על התנגדותו למינוי. הוראה זו הוספה לחוק במסגרת תיקון מס' 13 לחוק הבנקאות (רישוי). בסעיף נעשית הבחנה בין תאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות סעיף 34(ב) לבין תאגיד בנקאי אחר. מוצע לבטל הבחנה זו, הן לגבי המבחנים המשמשים לבחינת הודעה כאמור על מינוי נושא משרה והן לגבי הגדרת "נושא משרה".

מוצע להרחיב את המבחנים שישמשו את המפקח בעת שהוא שוקל את התאמתו של מועמד למשרה בתאגיד הבנקאי, ובמיוחד להרחיב את המבחנים שישמשו אותו בבחינת מועמדים לתפקיד דירקטור במקביל, לאור הרחבת המבחנים שישמשו את המפקח כאמור בשקלו את התאמתו של מועמד למשרה בכל תאגיד בנקאי, מוצע לבטל את המבחנים המיוחדים שרשאי המפקח לשקול במועמד למשרה בתאגיד בנקאי אשר כל המחזיקים באמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר.

הגדרת "נושא משרה" מבחינה בין נושא משרה בתאגיד בנקאי אשר כל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר, שבו רשאי המפקח לקבוע עד שבעה בעלי תפקידים שההוראה חלה לגביהם, לבין נושא משרה בתאגיד בנקאי אחר, שבו רשאי המפקח לקבוע עד ארבעה בעלי תפקידים כאמור. במסגרת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל, התשס"ה-2005, ניתנה סמכות למפקח על הביטוח לקבוע עד שבעה בעלי תפקידים במבטח החייבים באישור המינוי, בלא הבחנה בין סוגים שונים של מבטחים. מוצע לבטל את ההבחנה שבחוק לעניין זה, ולהסמיך את המפקח, בדומה למפקח על הביטוח, לקבוע עד שבעה בעלי תפקידים, שההוראה תחול עליהם. עוד מוצע לקבוע כי היועץ המשפטי בתאגיד בנקאי ייכלל בין נושאי המשרה שמינויים טעון את אישור המפקח, בשל תפקידו של

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 11ג לפקודה, ולקבוע הוראות שונות שיחולו בתאגיד בנקאי אשר כל המחזיקים באמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר, על אף כל הוראה אחרת בדין ובתקנון התאגיד הבנקאי, לא רק לעניין מי נוי דירקטורים בתאגיד כאמור כי אם גם לעניין כהונתם והפסקת כהונתם. מוצע לתקן את כותרת הסעיף, את הרישה לסעיף, ואת פסקה (1), בהתאם.

מוצע לקבוע בפסקה (א1) לסעיף 11ג לפקודה, כי על מנת לאפשר היערכות של בעלי המניות ושל הוועדה להציע מועמדים בהליך מסודר, מוצע כי הצבעה על מינוי דירקטורים תהיה רק באסיפה השנתית או באסיפה שכונסה לפי סעיף 35א לחוק הבנקאות (רישוי), אלא אם אישר המפקח מינוי באסיפה מיוחדת. אישור המפקח נדרש לנסיבות מיוחדות על מנת לאפשר את תפקודו התקין של הדירקטוריון.

פסקה (2) לסעיף 11ג לפקודה קובעת, שהדירקטוריון לא יהיה רשאי להציע או למנות דירקטורים לתאגיד הבנקאי. לאור הוראת סעיף 35ב לחוק הבנקאות (רישוי), לפיה רשאים להציע באסיפה הכללית מועמדים לכהונת דירקטור רק המנויים בהוראה, והדירקטוריון אינו נכלל ביניהם, מוצע להבהיר שהדירקטוריון לא יהיה רשאי להציע מועמדים לכהונת דירקטור אף לוועדה.

הוראת פסקה (3) לסעיף 11ג לפקודה, נועדה להגביל את הדירקטוריון וההנהלה ולהבטיח שלא ישלטו בפועל בתאגיד הבנקאי. לאור ההצעה לשנות את הרכב הוועדה, כך שיכהנו בה גם שני דירקטורים המכהנים כדירקטורים חיצוניים בתאגיד הבנקאי שהוועדה דנה בעניינו, מוצע לתקן את פסקה (3) בהתאם.

מוצע להוסיף את פסקה (4) לסעיף 11ג לפקודה ולקבוע הוראה המחייבת הודעה מקדימה על כינוס אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים על מנת להבטיח שכל מי שרשאי להציע מועמדים לתפקיד דירקטור יקבל הודעה על אסיפה כאמור ויוכל לממש את זכותו, וכן מוצע לחייב הודעה על כך לוועדה ולמפקח.

לשם הבטחת הליך נאות לקבלת החלטות על מינוי דירקטור או על הפסקת כהונתו, מוצע להוסיף את פסקה (5) לסעיף 11ג לפקודה, ולקבוע כי החלטות כאמור יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה. אם פחת מספר הדירקטורים מהמספר הראוי שקבע המפקח לאותו תאגיד בנקאי בשל כך שכהונתו של דירקטור, שאינו דירקטור חיצוני, הסתיימה, מוצע בפסקה (6) לסעיף 11ג לפקודה, שאותו דירקטור יהיה רשאי להמשיך בתפקידו למשך 6 חודשים נוספים או עד להשלמת מספר הדירקטורים למספר הראוי כאמור, לפי המוקדם. מוצע לקבוע, שדירקטור שכהונתו הסתיימה והמשיך בתפקידו לפי פסקה זו, ייחשב לעניין ההליך שנקבע לפי סעיף 35א(א) לחוק הבנקאות (רישוי), כדירקטור שפסקה כהונתו, כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 2 לתיקון.

על מנת להגביל את החשש מהנצחת כהונתם של אנשים מסוימים כדירקטורים, מוצע בפסקה (7) לסעיף 11ג לפקודה להגביל את תקופת כהונתו של דירקטור שאיננו דירקטור חיצוני כך שכל תקופת כהונה בפני עצמה לא תעלה על שלוש שנים, ותקופות הכהונה המצטברות לא יעלו על תשע שנים.

בתאגיד בנקאי שיש בו שולט שקיבל היתר לפי הוראות סעיף 34(ב) לחוק, קל יותר לשלוט במספר המועמדים לכהונה שמוצעים להצבעה באסיפה הכללית, ובדרך כלל תועמד להצבעה מועמד ותם של דירקטורים כמספר המשרות הפנויות לכהונה כאמור. בתאגיד בנקאי שכל מחזיקי אמצעי השליטה בו

אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק, עלול להיווצר מצב שבו תועמד להצבעה מועמדותם של מספר דירקטורים גדול ממספר המשרות הפנויות. במקרה שיש יותר דירקטורים ממספר המשרות הפנויות לכהונה בדירקטוריון שזכו לרוב קולות המשתתפים בהצבעה, מוצע בפסקה (8) לסעיף 11ג לפקודה, לבחור באותם מועמדים שזכו למרב הקולות של המשתתפים בהצבעה.

על מנת לשמור על רצף בעבודת הדירקטוריון כך שלא כל הדירקטורים יתחלפו בעת ובעונה אחת, מוצע בפסקה (9) לסעיף 11ג לפקודה, לקבוע כי לא יוחלפו מעל מחצית מן הדירקטורים בכל שנה, אלא אם כן ניתן לכך אישור המפקח. זאת, בכפוף להוראה הקוצבת את תקופת כהונתם המצטברת המרבית של דירקטורים שאינם דירקטורים חיצוניים.